

EUROPEISKA CENTRALBANKEN

EUROSYSTEMET

FRÅGOR OCH SVAR FÖR DET OFFENTLIGA SAMRÅDET OM ECB:S UTKAST FÖR RAMFÖRORDNING OM SSM

1 NÄR BÖRJAR ECB:S TILLSYN AV BANKER?

ECB kommer att överta ansvaret för tillsynen den 4 november 2014. EU tilldelar genom SSM-förordningen¹ ECB särskilda uppgifter för tillsyn av kreditinstitut och inrättar den gemensamma tillsynsmekanismen (SSM). SSM är ett system för banktillsyn bestående av ECB och deltagande behöriga nationella myndigheter med ansvar för banktillsyn i de länder som deltar. ECB kommer att ha ansvaret för tillsyn av de mest betydande bankerna, medan de nationella behöriga myndigheterna sköter tillsynen av mindre betydande banker. Det åligger ECB att se till att SSM fungerar konsekvent och effektivt. SSM-förordningen trädde i kraft den 3 november 2013.

2 VAD ÄR UTKASTET TILL SSM:S RAMFÖRORDNING OCH VARFÖR BEHÖVS DET? VEM BERÖRS AV DET?

SSM-förordningen kräver uttryckligen att ECB antar och offentliggör ett ramverk för hur man avser att samarbeta med de behöriga nationella myndigheterna inom SSM. Följaktligen har ECB i samråd med nationella myndigheter tagit fram detta utkast till ramförordning. Det fastställer vilka procedurer som ska styra relationerna mellan ECB och nationella myndigheter samt innehåller bestämmelser som direkt berör banker. Enligt SSM-förordningen ska utkastet till ramförordning gå ut på offentligt samråd innan den slutgiltiga texten offentliggörs den 4 maj 2014.

3 KOMMER DET ATT FINNAS ANDRA REGLER OM HUR SSM SKA FUNGERA?

I utkastet till ramförordningen finns regler om hur SSM ska fungera. Dessa avser bl.a. SSM:s principer och organisation, vilken metod som ska tillämpas för att avgöra om en bank är betydande, de olika procedurerna för tillsyn av betydande och mindre betydande banker samt

---

¹ Rådets förordning (EU) nr 1024/2013 av den 15 oktober 2013 om tilldelning av särskilda uppgifter till Europeiska centralbanken i fråga om politiken för tillsyn över kreditinstitut (EGT L 287, 29.10.2013, s. 63).

vilka gemensamma förfaranden som gäller för båda. Där anges också vilka procedurer som gäller för nära samarbete med medlemsstater utanför euroområdet om de beslutar att delta i SSM, administrativa sanktioner och övergångsbestämmelser.

Andra viktiga regler kommer att tas upp i separata rättsakter t.ex. utkastet till ECB:s förordning om tillsynsavgifter, tillsynsnämndens arbetsordning, ändringar i ECB:s arbetsordning, interna regler om tystnadsplikt samt informationsutbyte mellan penningpolitik och tillsynsuppgifter.

4 VILKA BANKER SKA OMFATTAS AV DEN GEMENSAMMA TILLSYNYN?

ECB tar över den direkta tillsynen av alla betydande banker i de deltagande länderna. Distinktionen mellan betydande och mindre betydande banker följer Europeiska rådets beslut att ECB ska ta över tillsynen av banksektorn i samarbete med de nationella behöriga myndigheterna.

Betydande banker kommer att omfatta runt 130 bankgrupper, motsvarande nästan 85 procent av de totala banktillgångarna i euroområdet. Urvalskriterierna för huruvida en bank ska betraktas som betydande förklaras nedan.

De behöriga nationella myndigheterna kommer att utöva direkttillsyn över alla andra banker i de deltagande länderna medan ECB ska ha helhetsansvaret för SSM:s effektiva och konsekventa funktion. ECB kan även besluta att utöva direkttillsyn över mindre betydande banker om detta bedöms vara nödvändigt för att säkerställa att tillsynsstandarder av hög kvalitet tillämpas på ett konsekvent sätt.

5 VAD AVGÖR OM EN BANK ÄR BETYDANDE, DVS. SYSTEMVIKTIG?

Tillsammans med de nationella behöriga myndigheterna kommer ECB, i enlighet med den metod som presenteras i utkastet till ramförordningen, att bedöma alla banker i de deltagande länderna. Huruvida en bank bedöms vara betydande beror på om

6 NÄR INFORMERAS BANKERNA OM SIN STATUS? VAD HÄNDER OM DERAS STATUS ÄNDRAS?

ECB kommer att besluta vilka banker som är betydande och kommer att informera de berörda bankerna åtminstone två månader innan den inleder sina nya tillsynsuppgifter (se fråga 1 ovan). Bankerna kommer att ha möjlighet att lämna yttranden innan ECB fattar sitt beslut.

Vilka betydande banker som kommer att ligga under ECB:s direkta tillsyn offentliggörs på ECB:s webbplats. ECB kommer också att publicera en lista över mindre betydande banker och ange vilken nationell behörig myndighet som kommer att ha tillsynsansvar för dem. Båda listorna kommer att uppdateras regelbundet, åtminstone varje kvartal.

Beslut att klassificera en bank som betydande eller mindre betydande är föremål för en årlig översyn. Om en betydande bank inte har uppfyllt något av signifikanskriterierna under tre på varandra följande år kommer den direkta tillsynen för den banken att övergå till den nationella behöriga myndigheten. Om en mindre betydande bank uppfyller något av dessa kriterier kommer den att betraktas som betydande. En ändring av tillsynsansvar kan, om det föreligger synnerliga skäl, inledas på ett tidigt stadium, dvs. om det står klart att banken inte kommer att uppfylla något av kriterierna (t.ex. om volymen av totala tillgångar understiger tröskelvärdet p.g.a. att en affärsenhet sålts av).

7 HUR KOMMER ECB OCH NATIONELLA BEHÖRIGA MYNDIGHETER ATT SAMARBETA NÄR DE FULLGÖR SINA UPPGIFTER?

SSM är ett integrerat system bestående av ECB och nationella behöriga myndigheter. I fråga om vissa uppgifter har ECB tillsynsansvar för mindre betydande banker medan nationella behöriga myndigheter har en tillsynsroll för betydande banker (se fråga 8 nedan). Det är alltså viktigt att samarbetet mellan ECB och de nationella behöriga myndigheterna fungerar väl, så att SSM kan fungera smidigt. I utkastet till ramförordningen hänvisas till ”en skyldighet att samarbeta i ärligt uppsåt” och ålägger ECB och de nationella behöriga myndigheterna till utbyte av sådan information som är nödvändig för att de ska kunna utföra sina respektive uppgifter. Ett sätt att främja samarbete vid tillsynen av betydande banker är att upprätta gemensamma tillsynsgrupper (se fråga 10 nedan). I sin tillsynsverksamhet har ECB även rätt att anvisa nationella behöriga myndigheter att (i enlighet med tillämplig nationell lagstiftning) använda sina befogenheter och att vidta åtgärder i fall där ECB har en tillsynsuppgift men inte tillräckliga befogenheter. En annan form av samarbete kommer att utgöras av personalutbyten och utstationering av personal mellan ECB och nationella behöriga myndigheter.

8 VILKEN ROLL KOMMER DE NATIONELLA BEHÖRIGA MYNDIGHETERNA ATT SPELA I TILLSYNNEN AV BETYDANDE BANKER? VILKA ÄR ECB:S UPPGIFTER OCH BEFOGENHETER VAD GÄLLER TILLSYNNEN AV MINDRE VIKTIGA BANKER?

ECB kommer att utöva direkttillsyn av betydande banker men de nationella behöriga myndigheterna kommer fortfarande att vara involverade. Mot bakgrund av sin omfattande

erfarenhet vad gäller tillsyn och geografiska närhet kommer de nationella behöriga myndigheterna att bistå ECB i tillsynsarbetet. De kommer att tillhandahålla utkast till beslut som rör ECB:s tillsynsbehörighet, hjälpa till att utföra ytterligare tillsynsuppgifter (t.ex. daglig tillsyn av bankernas risksituation, lämplighetsprövning av styrelseledamöter och andra granskningsuppgifter), aktivt delta i gemensamma tillsynsgrupper och assistera ECB med vidtagande av rättsliga åtgärder.

ECB kommer att övervaka att systemet fungerar och utföra viss tillsyn av mindre betydande banker (se fråga 9). ECB kan även utöva sina tillsynsuppgifter över mindre betydande banker (dvs. begära in information och göra undersökningar och inspektioner på plats). De nationella behöriga myndigheterna ska dessutom hålla ECB informerad vad gäller deras tillsyn av mindre betydande banker (i linje med allmänna kriterier fastlagda av ECB, som kommer att beakta bankernas risksituation och dess påverkan på det inhemska finanssystemet) särskilt avseende väsentliga tillsynsförfaranden och utkast till tillsynsbeslut. De nationella behöriga myndigheterna har även skyldighet att informera ECB om den finansiella situationen i mindre betydande banker försämrats snabbt eller på ett avgörande sätt. Vidare kommer ECB att ha rätt att utfärda förordningar, riktlinjer eller allmänna instruktioner till nationella behöriga myndigheter. ECB får även ta över tillsynen av en eller flera mindre betydande banker om detta bedöms vara nödvändigt för att säkerställa en enhetlig tillämpning av hög tillsynsstandard.

SSM-förordningen och utkastet till ramförordningen påverkar inte de tillsynsuppgifter som ligger utanför SSM-förordningen. Uppgifter som rör konsumentskydd och kampen mot penningtvätt förblir därmed de nationella behöriga myndigheternas ansvar även i fortsättningen.

9 VILKEN MYNDIGHET KOMMER ATT GE TILLSTÅND TILL NYA BANKER?

ECB är den myndighet som är behörig att ge tillstånd till, återkalla tillstånd från och göra bedömning av förvärv av kvalificerande innehav (gemensamma förfaranden) för alla kreditinstitut. De nationella behöriga myndigheterna kommer även att bistå ECB i gemensamma förfaranden genom att ta emot begäran om tillstånd och förvärv av kvalificerande innehav samt genom att förbereda beslutsutkast respektive förslag baserade på sina egna inledande bedömningar av ansökan enligt nationell lagstiftning. Om den nationella behöriga myndigheten anser att en ansökan inte följer gällande nationell lagstiftning avslås den och ECB informeras. ECB är inte bunden att följa den nationella behöriga myndighetens förslag utan kommer att basera sitt beslut på sin egen bedömning av ansökan enligt EU-lagstiftningen.

10 VAD OCH VILKA ÄR DE GEMENSAMMA TILLSYNSGRUPPERNA?

De gemensamma tillsynsgrupperna är de operativa enheterna inom SSM. De kommer att ha hand om den dagliga övervakningen av betydande banker och vara en av de huvudsakliga samarbetsformerna mellan de nationella behöriga myndigheterna och ECB. För varje betydande bank kommer en tillsynsgrupp att bildas, bestående av personal från den nationella behöriga myndighet som har hand om tillsynen av banken i fråga, samt med personal från ECB. Gruppen kommer att koordineras av ECB med assistans av en underkoordinator från varje nationell behörig myndighet. De gemensamma tillsynsgruppernas huvudsakliga uppgifter kommer att bestå i att göra riskanalyser av den granskade enheten eller gruppen, samt att ge förslag till tillsynsprogram och föreslå lämpliga tillsynsåtgärder.

Tillsynsgrupperna kommer även samordna de arbetsgrupper som utför kontroller på plats.

11 VILKA UPPGIFTER INGÅR I ECB:S MAKROTILLSYN?

ECB får tillämpa högre krav för kapitalbuffertar än de som tillämpas av nationella behöriga myndigheter. I den mån det är förenligt med EU-lagstiftning får ECB även vidta strängare åtgärder i syfte att bemöta systemiska eller makroprudentiella risker på banknivå. Härvid ska ECB beakta det inhemska finansiella systemet, den ekonomiska situationen och konjunkturykeln.

Om ECB bedömer att det är nödvändigt att tillämpa högre buffertkrav eller att vidta strängare åtgärder för att bemöta systemrisker eller makroprudentiella risker, kommer detta att ske i nära samarbete med de nationella behöriga myndigheterna i de berörda länderna. ECB kommer att informera den berörda myndigheten om tilltänkta åtgärder innan beslut fattas.

Även de nationella behöriga myndigheter som vidtar makroprudentiella åtgärder under EU-lagstiftning kommer att informera ECB i förväg.

12 HUR KOMMER TILLSYNSBESLUT ATT FATTAS?

ECB kommer att iaktta principerna om rättssäkerhet och transparens, särskilt vad gäller beslut som berör makrotillsyn. En bank som är föremål för ett tillsynsförfarande kommer att ha de specifika processuella rättigheter som gäller vid administrativa förfaranden. En bank kan begära att ett ECB-tillsynsförfarande inleds och kan utse en representant för det förfarandet. I utkastet

till ramförordningen ges detaljerade regler om bevisanvändning, hörande av vittnen och experter samt särskilt bankens rätt att höras innan ECB antar ett tillsynsbeslut som på ett direkt och negativt vis skulle påverka bankens rättigheter.

I syfte att respektera bankens rätt till försvar har banken tillgång till ECB:s handlingar i ärendet efter det att ett tillsynsförfarande har inletts (med inskränkning för skyldigheter till konfidentialitet). Tillsynsbeslut kommer att förklaras ingående.

En bank kan begära av ECB:s administrativa omprövningsnämnd att få granska alla eventuella tillsynsbeslut som fattats av ECB i ett tillsynsförfarande. Banken kan också besluta att överklaga beslutet till Europeiska unionens domstol.

13 PÅ VILKET SPRÅK KOMMER ECB ATT KOMMUNICERA MED BANKERNA OCH DE NATIONELLA BEHÖRIGA MYNDIGHETERNA?

Banker har rätt att använda något av de officiella EU-språken i sin kommunikation och förfaranden med ECB. Med tanke på den tidsfaktor som översättning kan innebära, och för att säkerställa direkt kommunikation, kan kreditinstitut också besluta att använda engelska i sin kommunikation med ECB.

ECB och de nationella behöriga myndigheterna kommer att kommunicera på engelska.

14 VILKA BEFOGENHETER ATT FÖRELÄGGA SANKTIONER HAR ECB? OMFATTAR DESSA ÄVEN MINDRE BETYDANDE BANKER?

Både ECB och de nationella behöriga myndigheterna har befogenheter att förelägga administrativa sanktioner mot kreditinstitut. Om överträdelsen direkt berör tillämplig EU-lagstiftning (t.ex. kapitaltäckningsförordningen/CRR)² kan ECB öppna ett överträdelseförfarande mot betydande banker medan de nationella behöriga myndigheterna kan inleda ett sådant förfarande mot mindre betydande banker. Om överträdelsen berör nationell lagstiftning (t.ex. lag som införlivar kapitalkravsdirektivet IV) kan endast de nationella behöriga myndigheterna förelägga administrativa sanktioner (både mot betydande och mindre betydande banker). Vad gäller tillsyn av betydande enheter kan dock de nationella behöriga myndigheterna bara öppna ett sanktionsförfarande på uppdrag av ECB. De nationella behöriga myndigheterna har exklusiv behörighet att förelägga icke-ekonomiska administrativa sanktioner eller att öppna

---

² Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag om ändring av förordning (EU) nr 648/2012.

ett överträdelseförfarande mot en fysisk person (t.ex. en styrelseledamot i en bank). Om överträdelsen avser en ECB-förordning eller ett ECB-beslut har ECB exklusiv behörighet att förelägga icke-ekonomiska administrativa sanktioner eller att öppna ett överträdelseförfarande både mot betydande och mindre betydande banker (för de senare gäller detta i den mån en ECB-förordning eller ett ECB-beslut avser dem och innebär förpliktelser gentemot ECB, t.ex. utkastet till ECB:s förordning om tillsynsavgifter.) Inom ECB kommer en oberoende undersökningsenhet att göra undersökningar och, om så är lämpligt, att föreslå tillsynsämnden att ålägga den berörda banken en straffavgift. Tillsynsämnden kommer att fatta ett slutgiltigt beslut att acceptera eller avslå undersökningsenhetens förslag.

15 PÅ VILKET VIS KOMMER DE NATIONELLA BEHÖRIGA MYNDIGHETERNA ATT TJÄNA SOM INGÅNGSPUNKT FÖR KOMMENTARER FRÅN BANKER?

Tillämplig EU-lagstiftning, och framför allt kapitaltäckningsdirektivet/[CRD IV](#)³, gör det möjligt för banker att inkomma med vissa uppgifter och kommentarer till den nationella behöriga myndigheten (t.ex. etableringsrätten eller friheten att tillhandahålla tjänster, bedömning av styrelseledamöters lämplighet). Om en bank, som står under tillsyn, önskar öppna en filial eller tillhandahålla tjänster i ett annat deltagande land måste bankens hemlandsmyndighet informeras om dessa planer. Inom SSM ska både betydande och mindre betydande banker, som önskar bedriva verksamhet i ett annat deltagande land, skicka sådana uppgifter och kommentarer till den nationella behöriga myndigheten. Om en betydande bank avser bedriva verksamhet utanför SSM ska den sända dessa uppgifter till ECB, medan mindre betydande banker ska informera den nationella behöriga myndigheten.

För att banken ska erhålla etableringsrätt, eller frihet att tillhandahålla tjänster, måste hemlandsmyndigheten vidarebefordra uppgifterna och viss ytterligare information till värdlandsmyndigheten. Europeiska myndigheter utanför SSM bör vidarebefordra uppgifterna och kommentarerna till värdlandets nationella behöriga myndighet, vilken i sin tur har skyldighet att informera ECB så snart denna har erhållits.

Hur uppgifter inom SSM fördelas mellan ECB och de nationella behöriga myndigheterna påverkas inte av frågan om ingångspunkt. Detta specificeras ytterligare i utkastet till ramförordningen.

16 HUR KOMMER SSM ATT HANTERA ÄNNU EJ GENOMFÖRDA FÖRFARANDEN HOS NATIONELLA BEHÖRIGA MYNDIGHETER OCH TILLSYNSBESLUT SOM HAR FATTATS AV DESSA?

I allmänhet kan det förväntas att tillsynsbefogenheter överförs från de nationella behöriga myndigheterna till ECB. Den myndighet vars befogenhet upphör att gälla måste således göra allt som står i dess makt för att avsluta alla förfaranden före övergångsdatumet. Man ska också informera den myndighet som tar över tillsynsansvaret om dessa förfaranden. Om ett förfarande har inletts och det inte kan avslutas före övergången ska den myndighet som inlett det förbli ansvarig för förfarandet tills det har avslutats. Om den myndighet vars behörighet upphör att gälla är en nationell behörig myndighet kan ECB besluta att ta över det berörda förfarandet.

Utan att åsidosätta de befogenheter som ECB har tilldelats i enlighet med SSM-förordningen ska tillsynsbeslut som de nationella behöriga myndigheterna har fattat före den 4 november 2014 (t.ex. ett tillstånd att använda en intern modell eller ett beslut om åläggande av högre kapitalkrav) inte påverkas.

17 HUR KOMMER SSM:S VERKSAMHET ATT BEDRIVAS I DE MEDLEMSSTATER SOM INLEDER ETT NÄRA SAMARBETE?

En medlemsstat som inte ingår euroområdet kan gå med i SSM genom att upprätta ett nära samarbete med ECB via sin nationella behöriga myndighet. I utkastet till ramförordningen anges hur detta samarbete ska gå till och hur banktillsynen ska utövas i dessa länder. Den allmänna principen är att bestämmelserna i utkastet till ramförordningen även kommer att gälla för de granskade enheterna i de länder som ingår i samarbetet. I detta ska hänsyn tas till att ECB inte kan agera direkt vad gäller enheter i ett samarbetsland, eftersom ECB inte kan utöva bindande befogenheter utanför euroområdet. Det är framför allt de nationella behöriga myndigheterna som ska se till att ECB erhåller all information och rapporter från och rapporter avseende betydande enheter som står under tillsyn. De nationella behöriga myndigheterna kommer även att behöva följa ECB:s anvisningar vad gäller betydande kreditinstitut.

---

³ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) nr 2013/36 av den 26 juni 2013 om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om tillsyn av kreditinstitut och värdepappersföretag, om ändring av direktiv 2001/87/EG och om upphävande av direktiv 2006/48/EG och 2006/49/EG.

18 HUR KOMMER ECB ATT SAMARBETA MED EUROPEISKA BANKMYNDIGHETEN (EBA)? TAS DET UPP I UTKASTET TILL RAMFÖRORDNINGEN?

I detta arbete kommer ECB att iaktta och arbeta i enlighet med EU-lagstiftningen, inklusive det enhetliga regelverket för finansiella tjänster som gäller för samtliga medlemsländer. Det ska även följa bestämmelserna i den europeiska tillsynshandboken om tillsyn över finansiella institut som utarbetats av EBA.

Europeiska bankmyndigheten har fått i uppgift att utarbeta förslag till tekniska standarder och utfärda riktlinjer och rekommendationer. Dessa säkerställer enhetlighet i tillsynen och en konsekvent tillämpning av resultaten av tillsynen inom unionen. ECB kommer att bidra till EBA:s utarbetande av utkast till tekniska standarder eller implementering av tekniska standarder.

Utkastet till ramförordningen berör inte dessa regler utan bara förfaranderegler som gäller vid samarbetet mellan ECB och de nationella behöriga myndigheterna i de länder som ingår i SSM.